

Søren Gade
Folketingets formand

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
post@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2024 - 4143

Doknr.
873930

Dato
13-06-2024

Kære Søren Gade

Tak for dit brev af 29. maj 2024, hvori du anmoder om mine bemærkninger til klagen fra MF Rosa Lund (EL), MF Karina Adsbøl (DD), MF Mette Thiesen (DF) og MF Charlotte Broman Mølbæk (SF) af 24. maj vedr. lovbehandlingen af L 188 (Forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om opkrævning af underholdsbidrag).

Ordførerne kommer i deres klage ind på flere punkter om processen for behandlingen af L 188, som jeg vil berøre i det følgende. Indledningsvist bemærkes det, at de fastsatte frister og formelle regler for fremsættelse og behandling af lovforslag er overholdt for L 188.

Ad 1. Fremsættelsestidspunkt

Ordførerne kritiserer i deres brev, at lovforslaget er blevet fremsat sent, og at der som minimum må afsættes tilstrækkelig tid til udvalgsbehandlingen, hvis et lovforslag er komplekst og omfattende, men at dette ikke har været muligt på grund af en række helligdage i maj og en forceret proces i øvrigt.

Det fremgår af Folketingets forretningsorden § 10, stk. 3, at lovforslag senest bør fremsættes den 1. april, for at de kan påregnes gennemført i det pågældende Folketingsår. Hvis et lovforslag fremsættes efter den 1. april, bør der i fremsættelsen stå en begrundelse for den sene fremsættelse.

L 188 blev fremsat den 30. april med den begrundelse, at lovforslaget er omfattende og komplekst, og at det derfor ikke var muligt at fremsætte det tidligere i Folketingssamlingen. De formelle tidsfrister for lovgivningsarbejdet er dog overholdt, herunder at 3. behandling ikke må finde sted før 30 dage efter fremsættelsen, jf. Folketingets forretningsorden § 13, stk. 1. Derfor kan jeg heller ikke genkende, at der har været tale om en forceret proces.

Ad 2. Teknisk gennemgang af lovforslag

Ordførerne skriver, at det ikke var muligt at få en teknisk gennemgang inden 1. behandlingen, men at udvalget blev tilbudt en teknisk gennemgang mellem 2. og 3. behandlingen, hvilket blev afvist af udvalget, hvorefter der blev planlagt en teknisk gennemgang umiddelbart efter 1. behandlingen.

Det fremgår af kapitel 5.10 i Folketingets "Håndbog i folketingsarbejdet", at udvalget kan bede ministeren og ministerens embedsmænd om at give

udvalget en teknisk gennemgang af teknisk komplicerede lovforslag. Det fremgår endvidere, at en teknisk gennemgang *som udgangspunkt* bør finde sted, efter at udvalget har modtaget hørings svar og -notat, men inden 1. behandling.

Det er korrekt, at den tekniske gennemgang fandt sted efter 1. behandlingen. Udvalgssekretærene i Socialudvalget kontaktede mit ministersekretariat fredag den 3. maj med henblik på at aftale tid til en teknisk gennemgang. L 188 blev 1. behandlet onsdag den 8. maj, mens den tekniske gennemgang fandt sted tirsdag den 14. maj – i god tid inden 2. behandlingen den 30. maj.

Ad 3. Lovforslaget ved fremsættelse og identitetskravet

Ordførerne bemærker, at jeg fremsatte L 188 vel vidende, at der ville komme ændringsforslag. Dertil stiller ordførerne spørgsmål ved, om 1. behandlingen gav mening, fordi lovforslaget ændrede sig med de efterfølgende ændringsforslag.

Efter fremsættelsen af L 188 den 30. april indgik regeringen den 2. maj en rammeaftale med LA, K og RV om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet, hvor det fremgik, at der ville blive stillet ændringsforslag til L 188. Ændringsforslagene blev først fremsat efter offentliggørelsen af den politiske aftale, fordi de konkrete ændringsforslag afhang af indholdet i den politiske aftale.

Ifølge grundlovens § 41, stk. 2, der er gengivet i Folketingets forretningsorden, § 10, stk. 4, kan et lovforslag ikke vedtages endeligt, før det tre gange har været behandlet i Folketinget. Kravet om tre behandlinger indebærer, at et lovforslag ikke må undergives så væsentlige ændringer ved Folketingets 2. og 3. behandling, at der reelt er tale om et nyt forslag, der ikke bliver behandlet tre gange. Der er ikke opstillet klare grænser for, hvornår identitetskravet er opfyldt, men i kapitel 3.9.1 i "Håndbog i folketingsarbejdet" fremgår det, at ændringsforslag skal have indholdsmæssig sammenhæng med lovforslaget. Dette har været tilfældet for L 188.

Ændringsforslagene har primært taget nogle af de foreslåede nye indgrebsmuligheder ud af lovforslaget, som også modtog væsentlig kritik under den offentlige høring. Derudover er der foretaget en række lovtekniske ændringer samt enkelte indholdsmæssige præciseringer. Det er ministeriets vurdering, at ændringsforslagene ikke har nødvendiggjort en fornyet høring.

Ad 4. Tidsplan for lovforslaget

Ordførerne bemærker, at der var en presset tidsplan for udvalgsbehandlingen, og at ministeriet ikke overholdt svarfristen for to af spørgsmålene om teknisk bistand til ændringsforslag med den begrundelse, at der var pinse.

Det antages, at ordførerne henviser til spm. 9 og spm. 21 til L 188, som blev sendt hhv. 8. maj og 13. maj – begge med en frist for svar den 16. maj. Det er ikke korrekt, at disse spørgsmål blev besvaret efter fristen med den begrundelse, at der var pinse. Spørgsmålene blev foreløbigt besvaret den 16. maj, hvor der var frist for svar, med den begrundelse, at det ikke var muligt inden for den korte frist at udarbejde de meget omfattende ændringsforslag, der blev efterspurgt bistand til.

Svaret på spm. 9 blev endeligt besvaret den 22. maj med teknisk bistand til et ændringsforslag, mens spm. 21 blev endeligt besvaret den 24. maj med en

begrundelse for, hvorfor ministeriet ikke kunne yde teknisk bistand til ændringsforslaget, jf. kapitel 2.5.2 i "Håndbog i folketingsarbejdet".

Der er i alt blevet stillet 41 spørgsmål til L 188. Ministeriet modtog to spørgsmål efter fristen for spørgsmål, som blev besvaret inden for den korte frist, der efterfølgende blev afsat hertil.

Ad 5. Betækningsafgivelse

Ordførerne bemærker, at betækningsafgivelsen måtte rykkes fra den 23. maj til den 29. maj på grund af manglende besvarelse af spm. 9 og spm. 21 til L 188.

Afgivelse af betænkning er en udvalgsaktivitet, som tilrettelægges af udvalget. Af betænkningen fremgår det, at udvalget har indstillet til, at der blev dispenseret fra bestemmelsen i Folketingets forretningsordens § 8 a, stk. 2, om, at der skal gå 2 dage fra offentliggørelse af betænkningen, til lovforslaget kommer til 2. behandling.

For så vidt angår processen for besvarelse af spm. 9 og spm. 21 henviser jeg til "*Ad 4. Tidsplan for lovforslaget*".

Ad 6. Udvalgsbehandlingen som helhed

Afslutningsvist skriver ordførerne, at det ikke har været muligt at sikre en ordentlig udvalgsbehandling, og at det er bekymrende for kvaliteten og de konsekvenser, som det vil få ved lovforslagets endelige vedtagelse.

Hertil bemærkes det, at de fastsatte frister og formelle regler for fremsættelse og behandling af lovforslag er overholdt for L 188. Efter Socialudvalgets indstilling blev der dispenseret fra bestemmelsen i Folketingets forretningsordens § 8 a, stk. 2, om, at der skal gå 2 dage fra offentliggørelse af betænkningen, til lovforslaget kommer til 2. behandling.

Med venlig hilsen

Pernille Rosenkrantz-Theil
Social- og boligminister